

Opinie - Plooit Janssens voor joodse lobby tegen “Stolpersteine” en de herinnering aan misdaden van het nationaalsocialisme (18.6.12)

Zal Antwerpen de eerste stad zijn die weigert ‘Stolpersteine’, ‘struikelstenen’, herinneringstenen te metsen in de stoep waar joden, verzetstrijders en andere slachtoffers van het nationaalsocialisme gewoond hebben die in concentratie- of vernietigingskampen onder het nationaalsocialisme de dood vonden? Het ziet er naar uit nu Patrick Janssens nog altijd geen definitief antwoord gegeven heeft aan de organisatoren voor de stenenlegging volgend WE, 23-25 juni 2012.

De meerderheid van de Antwerpse joden

In een schrijven aan de organisatoren verwijst Patrick Janssens naar z'n gesprekken met personen die hij als representatief beschouwt voor de joodse gemeenschap in de stad. Zij hebben hem aangemoedigd om de plaatsing van struikelstenen te weigeren met als argument dat dit project niet kan rekenen op de steun van een meerderheid van de Antwerpse joden.

“Zwart Antwerpen”?

“Zwart Antwerpen”, waar ook de joden gemobiliseerd kunnen worden om geen ruimte te geven aan een herinneringsproject voor de meer dan tienduizend Antwerpse joden die in de kampen vernietigd zijn, alsmede verzetsleden (ook politiemannen), andere politieke gedeporteerden, Roma en Sinti, Homoseksuelen, sociaal gedepriveerden die onder het nationaalsocialisme de dood vonden.

Politiek opbod?

Of maakt de weigering Stolpersteine te leggen al deel uit van het politieke opbod voor de verkiezingen? Wie of wat kan Antwerpen en haar burgemeester bewegen om niet te buigen voor externe druk en deel te nemen, of zelfs voorop te gaan in dit herinneringsproject waar ook Mala Zimetbauw een ereplaats kan krijgen?

Stolpersteine – Struikelstenen

Voor Gunter Demnig en zijn projekt Stolpersteine, zie: <http://www.stolpersteine.com/>, voor België zie: <http://www.restitution.be/communiqué-201206172001.html>

Een kunstproject voor Europa van Gunter Demnig:

Een project dat de herinnering aan de verdrijvingen en vernietiging van joden, zigeuners, de politiek vervolgd, de homoseksuelen, de Getuigen van Jehova en de euthanasieslachtoffers onder het nationaal-socialisme levendig houdt.

Gunther Demnig: “Op de struikelsteen krijgt het slachtoffer opnieuw zijn naam, elk slachtoffer heeft z'n eigen steen, zijn identiteit en zijn lot is, voor zover bekend afleesbaar. Door de gedenksteen voor z'n huis wordt de herinnering aan deze mens in ons dagelijks leven bewaard. Iedere persoonlijke steen symboliseert ook het gezamenlijke van de slachtoffers, omdat het onmogelijk is voor alle slachtoffers een steen te leggen”.

Voor Antwerpen gaat het volgend W.E. concreet om een steen voor het huis in de

- Wipstraat 34, Antwerpen, gepromoot door Michel Lempel met als tekst:

Hier woonde Lace TENNENBAUM, geboren Polen-Ulanow,
13.02.1878, gearresteerd september 1943, in hechtenis Drancy,
gedeporteerd 07.10.1943, vermoord Auschwitz.

- Stoomstraat 3, Antwerpen, gepromoot door Marc Szyfer

Hier woonde Keyla Gitla SZAFIRSZTEJN, geboren Polen
24.08.1894, gearresteerd 23.09.1940, in hechtenis Rivesaltes (F) Drancy (F)
Gedopoteerd 14.08.1942, vermoord Auschwitz 17.08.1942

- Uitbreidinstraat, 564 2600 Berchem/Antwerpen, gepromoot door Louise Götz, haar dochters
Michal en Ronit Hollander

Hier woonde Vigdor Getzel HOLLANDER, geboren Polen 13.04.1887
Gearresteerd 12.09.1942, in hechtenis Mechelen,
gedepoteerd 15.09.1942, vermoord Auschwitz

- Arendstraat 35, Antwerpen, gepromoot door Louise Götz, haar dochters Michal en Ronit
Hollander

Hier woonde Moses Avraham GÖTZ, geboren Polen
23.01.1898 Gearresteerd 16.12.1941, in hechtenis
Sint-Gillis, Breendonk, Mechelen 15.01.1943
Gedepoteerd 15.01.1943, vermoord Auschwitz

- Moorkensplein, 2 Borgerhout/Antwerpen, gepromoot Louise Götz, haar dochters Michal en
Ronit Hollander

Hier woonde Eliezer (Leon) HELFGOTT, weerstander,
geboren Den Haag (NL) 09.03.1919, gearresteerd 08.1942,
gedepoteerd en vermoord Auschwitz mei 1944

Hier woonde Sunon HELFGOTT, weerstander,
geboren Antwerpen (B) 10.05.1920,
Vermoord Deurne 23.04.1943

Het laatste spoor

Voor de herinnering of voor de nabestaanden is er dikwijls geen spoor meer van hun geliefden.
Een 'Stolperstein' kan mensen even doen struikelen over het feit dat de 'miljoenen' vernietigden
of doden onder het nationaal socialisme in feite telkens individuele mensen waren, deel van een
familie.

28.000 stenen in de Europa, 0 in Antwerpen?

Langs het 'kunstproject' van Gunter Wendel werden reeds meer dan 28.000 stenen gemetst in
verschillende Europese landen, waaronder 45 in België. In het WE van 23-25 juni 2012 is
voorzien om nog 21 struikelstenen te metsen in Charleroi (voor het eerst), Brussel en Antwerpen
(voor het eerst). Vooralsnog heeft de burgemeester dus nog geen groen licht gegeven omdat
organisaties die voor hem representatief zijn voor de joodse bevolking hier niet voor te vinden
zijn, zie <http://www.restitution.be/communique-201206131913.html> en
<http://www.restitution.be/communique-201206172001.html>

De mede-voorzitter van de Vereniging voor de herinnering aan de Shoah, Marcel Zalc, trekt de
aandacht van de socialistische burgemeester op de praktische gevolgen van een eventuele
weigering van zijn kant: de annullatie van de voorziene verplaatsingen van de Duitse kunstenaar
Gunter Demnig, maker van de stenen en die altijd aanwezig is bij de plechtigheid van het in
metsen in de stoep, evenals de verplaatsing van de families Lempel, Szyfer, Götz en Hollander,
de promotoren van de stenen waarvan sommigen uit Israel komen voor deze gebeurtenis.

Iedereen kan meedoen aan het herinneringsproject “Struikelstenen”

Iedereen kan mee op zoek gaan naar de joodse aanwezigheid in zijn dorp, gemeente en stad en stappen zetten om ook een Stolperstein, een struikelsteen in te metsen in de stoep voor het huis waar de ‘verdwenen’ joden gewoond hebben, zie info@restitution.be of jan@hertogen.be

Jan Hertogen

www.getuigen.be
0487 335 552